

Седмична колумна високог представника за БиХ Кристијана Шварц-Шилинга”Мир и безбједност у Босни и Херцеговини неће бити доведени у питање”

Мир и безбједност у Босни и Херцеговини неће бити доведени у питање

Откако сам преузео дужност високог представника и специјалног представника ЕУ, настојао сам извршити пренос одговорности на домаће органе у Босни и Херцеговини, и, изнад свега, домаћим институцијама и политичарима улићи осјећај одговорности за доношење одлука. Иако су помаци понекад били спори и фрустрирајући, ја и даље вјерујем да је ово једини пут који води ка европској будућности којој тежи огромна већина грађана ове земље, и за коју морамо начинити одлучне кораке у току 2007. године.

Међутим, ја нисам спреман да се коцкам са будућношћу ове земље, или да ризикујем оно што је међународна заједница уложила у њену обнову. Након анализе ситуације, и у региону и у Босни и Херцеговини, закључио сам да би Бонска овлаштења и Канцеларија високог представника (ОХР) требало да наставе постојати у неком облику, и овај став сам заступао у

разговорима које сам водио са људима који ће одлучивати о овоме, приликом посјета кључним државама.

Такође сам закључио да је ова земља још увијек у стању да начини јасан корак напријед, али за процес транзиције ће бити потребно више времена. Процес учења је текао споро, и међународна заједница мора да покаже стрпљење. Да би се међународној заједници дао максималан број опција, ја сам јасно обавијестио њемачког канцелара, Ангелу Меркел, да ћу одступити са функције високог представника и специјалног представника ЕУ по истеку мога мандата 30. јуна, у писму које сам јој упутио након састанка са њом, 11. јануара.

Суштинско питање није да ли ће доћи до затварања ОХР-а, или да ли сам ја на функцији високог представника или не, него колико брзо Босна и Херцеговина може сопственим снагама да настави пут даље према Европи и удаљи се од Дејтона. Моја сопствена будућност од секундарног је значаја: будућност Босне и Херцеговине је на првом мјесту.

Ја свјесно нисам хтио да користим Бонска овлаштења за рјешавање питања која су одговорност изабраних лидера Босне и Херцеговине, осим у питањима која се директно тичу мира и стабилности ове земље, или сарадње са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију у Хагу. Користио сам Бонска овлаштења када је пријетио тотални застој који је био штетан по интересе грађана, као што је случај у Мостару. Штавише, сама пријетња употребе Бонских овлаштења је била довољна да се приволи Управни одбор Управе за индиректно опорезивање да дође до одлуке о привременој расподјели прихода од пореза на додату вриједност.

Током протекле године било је много позитивних резултата. Органи Босне и Херцеговине су први пут успјешно организовали изборе самостално. Политичке странке су извршиле тешке преговоре о успостави коалиција, а органи власти се формирају уз минималан ангажман међународне заједнице. Предсједништво је такође преузело своје одговорности и одиграло позитивну улогу

у процесу конституисања власти.

Да сам систематски користио Бонска овлаштења, можда сам могао да створим утисак о прогресу, али тај утисак био би лажан. Осим тога, не би било начина да се утврди каква је стварна ситуација у Босни и Херцеговини, нити да се зна да ли ова земља има или нема способност да крене напријед без високог представника.

У току прошле године, постало је могуће доћи до објективне процјене стања у земљи, оцијенити колико је оно добро, односно колико лоше те гдје леже проблеми. А само утврђивањем стварне ситуације у Босни и Херцеговини могуће је изградити механизме који ће овој земљи помоћи на путу ка евро-атлантским интеграцијама.

У пет седмица које нас дијеле од фебруарског састанка Савјета за имплементацију мира, наставићу консултације са кључним људима у престоницама земаља чланица Савјета за имплементацију мира, као и са политичким лидерима у овој земљи, како би се изградио консензус о томе који је најбољи начин да се Босни и Херцеговини помогне да крене напријед. Савјет за имплементацију мира и постоји да би надгледао спровођење Дејтонског мировног споразума, и сви смо одлучни да обезбиједимо да Босна и Херцеговина остане стабилна и у стању да настави свој пут ка Европској унији.

У времену које ми преостаје на мјесту високог представника и специјалног представника ЕУ, намјеравам да нагласим улогу Европске уније у Босни и Херцеговини, изградњом и јачањем Канцеларије специјалног представника Европске уније, те да се фокусирам на помоћ Босни и Херцеговини у испуњавању кључних предуслова за потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском унијом.

Истовремено, и даље ћу истицати важност постизања напретка у области уставне реформе у овој земљи. Потребан је процес заснован на широкој основи, који би Босни и Херцеговини

омогућио да устав реформише корак по корак, уз помоћ међународне заједнице и ангажман свих грађана Босне и Херцеговине. Међународна заједница, како Европа, тако и Сједињене Америчке Државе, треба да пружи техничку и финансијску помоћ, како би се омогућило да у тај процес буду укључени сви сектори друштва, релевантни експерти, а парламенту, политичким лидерима и грађанима дала могућност да постигну истински напредак у овој важној реформи.

И коначно, намјеравам да осигурам да примопредаја дужности моме насљеднику, ко год то био, прође несметано, и да инструменти који му буду на располагању буду адекватни за даље напредовање Босне и Херцеговине у партнерству са међународном заједницом.

Кристијан Шварц-Шилинг је високи представник међународне заједнице и специјални представник Европске уније у Босни и Херцеговини.